

HOMONNA és VIDÉKE

Vegyes tartalmu társadalmi, közművelődési, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

SZERKESZTŐSÉG:
Homonna, Templom-utca, Ková a lap szellemi részét illető
Jászai küldemények czimzették.
Kéziratok vissza nem adtnak.
Bármentetlen levelek el nem fogadjatnak.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Dick Sándor,
ügyvéd.

KIADÓHIVATAL:

Homonna, templom-utca 26. sz., Ková a lap előfizetési díjai,
Nyititéri közlemények, reklamátiók czimzették.

Előfizetési díj:

Egész évre: 8 kor. | Negyed évre: 2 kor.

Fél évre: 4 kor. | Egy hóra: 67 fill.

Nyititéri közlemények sorozatát 50 fill.

Vörösmarty Mihály.

Szobrának letelezése alkalmából.

Ötvenhárom esztendeje annak, hogy meghalt Vörösmarty Mihály, a mikor még mi tanultunk az iskolában irodalomtörténetet, a ma már divatból kiment tankönyvet, a költőkirálynak nevezték. Tizenöt-husz esztendő óta azonban gyökeres változáson ment keresztül a műveltségnek egyéb kellékeivel együtt az irodalmi ízlés is s hogy király-e még ma is Vörösmarty Mihály a költőknek, arról disputálni fölösleges. A tény az, hogy ma, amikor egészen más és másképpen irnak, másképpen olvasnak, mint a Zalán futásának költője idejében, ma is egyik legnagyobb költőnknek tudjuk őt, akinek művei élni fognak, míg él a magyar szó. Klasszikus alkotások a Vörösmarty Mihályé s ezeknek élete századokra való. Vörösmarty, Arany, Petőfi és Tompa nagyságát, költői erejét feltörekvő új nagyságok már el nem homályosítják. Lehetnek, s reméljük lesznek még nagy költők, de azok azt a hivatást, amelyet négy első nagy poétánk költött, teljesíteni nem fogják. Mert azok a sirban porladozó régiek, nemcsak nagy művekkel ajándékozták meg nemzetü-

ket, de csináltak, csiszolták nyelvét, élesztették, fejlesztették nemzeti öntudatát, felkeltették szerelmét a magyar hazára és fajta iránt, magyar társadalmat, magyar politikát csináltak a mult század negyvenes éveinek tengődő, elhagyatott, elmaradott Magyarországon. Bár poéták voltak minden izükből, egyenileg csak félig voltak az irodalomé. Nagy lelküknek másik fele odakünn harcolt, bujtogatót, alkotott a lakadatlanságból ébredező magyar társadalomban a százados benuisághól felvergődő magyar politikai életben. Félig lantosok, félig vezérek voltak, a tollat hol a karddal, hol a bilincsel cserélték fel. Esményi szegénységben éltek, a költészet alig jövedelmezett nekik egy jóravaló rend ruhávalót, de a cenzor s a börtön éjjel-nappal leselkedett, hogy lecsapjanak rájuk, ha rebelis verset irnak.

Vezérünknek Vörösmarty Mihályt vallották ők maguk is. Ugy a költészetben, mint a nemzetet fölébresztő küzdelemben. Nyelvezetét ma sem közelítette meg egyetlen magyar poéta, de az egész magyar világirodalomban alig akad: párja annak a csengő-bongó dallamos ritmusnak, amely remekül gördülő hexamétereiből kiárad. Mint politikus, nem

tartozott a rajongó utópisták közé, hiszen Deák Ferencz rokona és barátja volt, de mint poétát a legmagasabb eszmények hevitették idealizmussal tele lelkét. Minden egyes költői elbeszélésében nagy jellemek összeütközését fejti a magyar szó minden erejével és szépségével. Lírja tiszta és becsületes, érzéseinek s életfilozófiájának hűséges kifejezője. Életének legszebb momentuma a nagy, ellenállhatatlan szerelem, melyet férfi kora delén egy ifjú leány iránt érez, s hogy milyen mély egyéniség, milyen nagy poéta volt mutatja, hogy ekkor írta meg a világirodalom egyik gyönyegét Laurához.

Világos után néhány poéta, élőkön Vörösmartyval, tartották a lelket az eltiprott nemzetben. Minden verse, amit abban a gyászos korszakban írt egy-egy előrevetett reménységére volt, az eljövendő szabadulásnak egy-egy mély, bátor, öntudatos biztatás, hogy jönni fog egy jobbkor, de nem jön a nagyszerű halál. — A nemzet hitt Vörösmartynak, nem is csalódott.

A forradalom levezetése után az első magyar nemzeti megnyilatkozás alkalmá gyászos esemény volt: Vörösmarty temetése. Száz ezer ember kísérté

TÁRCA.

A hol bálnákat vadásznak

(Anglo-Norwegian Fiskinn Company.)

Írta: V. K.

Mély barázdát szánt a gőzös orra, kanyarodva, fehéraréju hullámokat kelt. Megállapodást tartunk Tromsötől nem messze fekvő Skaarönél. Fúrge matrózaink leoldozzák gyorsan a turista hajó négy csónakát s vasdarukon bocsátják le a víz színére. A hajó oldalhídja leeresztve, a vízi lajtorja lépcsősorán a csónakokba leszállunk. Négy erős matrózkar, sima vizen csakhamar a parthoz vont bennünket. Hallgatjuk a parton megtört hullámverés moráját. A skaaröi bálnavadászat telepét nézzük meg azután. Ezen a vidéken esik a legjobb vadászat a rengeteg nagy vízi állatra. Tári karok közé jutva, Cieaver igazgató lekötöztető sziveséggel magyarázta meg, miként történik ez az érdekes halászat, jobban mondva vadászat Most is partra vonva fekdűt néhány darab, köztük egy, ázóval már leszállított áldozat a tengeri emlos nagy istenteremtésekből. *) Egyiknek a szányílása akkora, mint egy kisebb kapu. Az utolsó kihalásban maradt nyitva az. Sok tőkehalat nyelhetett el vele, hirdelve a tenger világában az állati életnek egymásra való utaltságát. Vizen, szárazföldön, egyik állat a másikat falja, az ember valamennyit, sőt egymást is...

Köszületben három, feketére mázolt, kisebb testű gőzöst látunk, Vasmacska fogja őket. A hajóról szorjak a halát, szigonyt **) lőnek a kisebb szerű ágyukból, 50-100 méter távolságból a cethalakra, melyek hüllőket — vesztükre — leheletükkel, az orrikkákból szökőkut-szerű vizsugar kitövével araják el. Gyakran a széles hátuk is kicsillámlik a vízből. A mintegy két méter hosszú, hegyes lövegnek fele részét az e célra öntött külön ágyuba illesztik s lötyvolból durranják ki. A hengeres tükert köté, mondjuk, acélból van, utána gombolyodik. Ha a bálna jól van eltalálva, kimulik s egyszerűen kihúzzák a 360 méter hosszúra eresztett vastag kötéllal. De ha a bálna nincsen holtra találva, sok meg benne az életerő, neki rugaszkodik s röpitene a bálnász hajót is maga után minden négy órának megfelelő tizenhat tengeri mértföldnyi gyorsasággal, de éppen akkor, mikor a sebzett állat neki rugaszkodik, a robbanó, öldöklő lövedék, vaskampos négy kullójeit szétnyitja, azok a nagy állat tésibe ékelődnek két méteres átmérővel s úgy megfogják, hogy el nem szabadulhat. Ha pedig a hatalmas állat, erejét még továbbra is összeszedné s iramodni bírna még, akkor a szétfeszített kullók, vastag vasrudak, nyomás következtében, a szigonyban elhelyezett gyújtó szerekkel a robbanó granátot felrobbantják, a mi biztosan öli meg az állatot. Harminc év alatt — ugymond az igazgató — csak három szerencsétlenség történt, mikor a sebzett, otromba állat, nagy erejével lerántotta, felborította a gőzöst. Egy esetről hallok, mikor a könnyen sebzett cet 46 óra hosszáig hurcolta

a hajót. Másik esetről is, mikor a megsebzett cet fejével beszakította a hajó oldalát és az elmerült. Elenyésző csekély veszedelem ez ahhoz képest, mikor a bálnát, életükkel játszva, kézi szigonyal keresték. Az ágyuzás módjával nem-e jut a bálna is majd annak a kivesett őshalnak a sorsára, melynek hosszú csontvázát a londoni Britsch-muzeumban megbámulltam. Hozzájárva, a tengerben közel sincs már ilyen szörnyeteg. A bálna bőven eresztő zsiradékát kifőzik, bór-iparcikk kiállításához szükséges az, egyéb hus és csont alkatrészeit megőrlik s mint igen jó tragyaanyag kerül a kereskedésbe. Sovány talajokhoz keresik. Annál kövérbb az itteni föld a cethal-zsírolvasztók körül, szinte csuszik a lábunk, menéskor.

A barátságos igazgató a saját lakosztályába hívta be azután a tudásukat gyarapítani törekvőket és illatos szivart kínált. A halzsírolvasztás légkörében, mely a sűrű, fojtó levegőnél is kiállhatatlanabb, talán mondanom sem kell, hogy a Cha dy Alvarez Habana ajaknak, inynek jólesett. Szivarfüst közt tovább beszélt az igazgató trékket hallgattuk. A dohányillat szükséges volt, annyira ha zsirszagu itt mincén kívül, belül, tehát nem csak csontzuzók és olvasztókban de az igazgató szalonjában is. Bizvást elmondhatom, hogy ez a halzsírolvasztó gyártelep se vágygerjesztő, se étvágyterjesztő, hanem undortkeltő. Azt a boldogtalan nemzetközi lóbogó kaput — ugymond tovább — a mely alatt önk ide hoztam feljöttek, II. Vilmos német császár tiszteletére állítottuk fel abból az alkalomból, mikor 1892. évi július 13-15 napjain itt volt bálnavadászta-

utolsó útjára a Szózat költőjét a temelési menetben részt vett az egész ország, hogy megmutassa a világnak, vagyunk még egy néhányan magyarok és egyek vagyunk a mi nagy gyászunkban.

S a »hálás« utókor mégis több, mint félszázadon keresztül váratott magára a szoborral, melyet jövő vasárnapon lepleznek le Budapesten a Gizella téren. Vörösmarty kortársai, aki túlélték a nagy költőt, súlyos mulasztást követtek el, de hát régi bűne a magyarnak, hogy gyorsan felejt. Annál nagyobb elismerésre méltó, azoknak a férfiaknak buzgózkodása, akik most, a változott izlés, az új romboló áramlatok korszakában az anyagiasság útján rohanó tömeg közepette szobrot tudtak teremteni a régi költőnek, a becsületes hazafinak az ideálistának!

A homonnai izr. hitközség évi rendes tisztújító közgyűlése.

F. hó 17-én megtörtént. A régi párt az új pártal szemben 7 szótöbbséggel győzött, de ezért a győzelemért harcra vitte hatalmának minden erejét, fegyverét. Minden létező szavazó az úrná elé került és ha a régi párt nem fejtett volna ki olyan rendkívüli agitációt, bizony — megbukott volna.

Maga a választás, mely a hitközségi kis imaházban folyt le, reggel 10 órától este ötig tartott. Még eddig nem tapasztalt érdeklődés mutatkozott iránta és izgalmas jelenetivel egy kis képviselőválasztás benyomását keltette. Az ellenzék, ugy a többségbeli bizalmi férfiak minden apró-csuprő dologba beleakadtak, protestáltak, sőt még a »lakkosház« szavazólapokat is kifogásolták. Lépten-nyomon szóváltás támadt. A választó bizottság elnöke, Dr. Moskovits Ervin, mindamellett megőrizte hidegvérét, nyugodtságát. Az ellenzék is elismerte róla, hogy a választást mindvégig nagy objektivitással s a szabályokat pártatlanul pontosan betartva vezette.

Az élénkség mindvégig nagy volt. És hogy incidensek elő nem fordultak, azt annak tudhatjuk be, hogy négy csendőr és maga járásunk

főszolgabírája Haraszthy Miklós megjelent a helyszínen a rend fenntartására, mert különben olyan rendbontástól lehetett tartani, amely könnyen tettelegességekkel is végződhetett volna.

A választási eredményt, a választók döntését Dr. Moskovits Ervin választási elnök este 5 órakor hirdette ki s ugyanakkor Klein Lajosnak, a választás ellen beadott óvását jegyzőkönyvbe foglaltatta, majd következett a jegyzőkönyv kitéselesítő és zárszava.

A választás eredménye a következő: Elnök: Grausz Adolf, alelnök: Dr. Moskovics Ervin. Templomgondnokok: Friedmann Dávid, Löwy Mayer, pénztárnok: Propper József, ellenőr: Friedman Márk. A választmány tagjai Stern Mór, Friedmann Izidor, Österreicher Hugó, Propper Fülöp, Friedmann Ábraham, Dr. Fisch Jenő, Guttman Manó, Rosenblüth H. L. Schlesinger Ignác, Jakobovics Emánuel, Moskovics Lázár, Wollberg Jeremiás, Weinberger Lipót, Grünbaum Sámuel, Klein D. Sámu. Számvizsgálók: Klein Emil, Reisman Samu, Schwarz Izák, Kaufmann Lipót, ifj. Weisberger Mór és két pótag.

A kormányra jutottak most sem győztek, hanem »négy« szótöbbséget kaptak s ezt a lakkosházi szavazóbárcának köszönhetik és talán még valaminek . . .

Az új előjáróság legyen igazságosabb mint a régi adjon szavazati jogot kivétel nélkül csak annak aki a hitközség tervhely-elésében részt vesz, épp úgy mint annak, aki a hitközég ügyeivel nem törődik. Ma már különféle taktikával csak ideig-óráig lehet operálni, az öntudatos nép jogait nem hajlandó egy pár ember tetszésétől függővé tenni, a közégi terheket aránylagosan kell kivetni. Ez uton, módon nyerhet népszerűséget az új előjáróság a jövőre nézve.

S most már kívánatos lenne a választás lezajlása után, hogy helyre aljjon a béke, ami a hitközségi élet nyugalmát igénylő fejlődésének feltétele. Tünjön el a mérgezett fegyverrel való küzdelem, mert csakis így módon lehet isten áldása a zsidóság egyházi munkálkodásán.

W—r.

H I R E K.

— **Kitűntetett homonnai orvosnövendék.** Szombatán délelőtt volt Budapest mentőegyesületének a kongresszusa, melyen a

politikai világ előkelőjein kívül József Ágost főherceg és Augustia főhercegnő is jelen voltak. A diszülés után osztották ki az ezüst és bronzérmeket a legtevékenyebb és legszorgalmasabb 10 orvos növendéknek, akik között a Berkovics Henrik nevét is olvastuk. Gratulálunk!

— **Iskolai vizsgálatok.** Az áll. felső kereskedelmi iskola felső osztályának évszáró vizsgálatát május hó 27., 29 és 30. napjain lesz. Az érettségi írásbeli vizsgálat június hó 1-én kezdődik és 9-én ér véget. Az igazgatóság.

— **Esküvő.** Guttman Zsigmond pénztárnoki tisztviselő Budapestről f. hó 19-én esküdött örök házúgot Silber Szerénkének Homonnán.

— **A homonnai népkönyvtár** a könyvtárak országos tanácsa engedélyezte. A könyvtár 100 kor. értékben 500 kötetből fog állani díszes szekrényekben elhelyezve. Helyisége a város tanácstermében lesz.

— **Kicsértelt műszerek.** Mezőlaborozon történt meg a kedélyes kis eset, hogy egy óras tévedésből ós-zaccserélte készítéskáját, az udvarban lakó babaasszonyával, úgy hogy a babaasszony kalapács, reszelő és egyéb szerszámmal utazott el vidékre a rá varakozó kocsin, míg az órást egy vidéki földes úr vitté el értékes fali órájának javítása végett, természetesen a babaasszony műszereivel. E szörnyű tévedés azonban kipattant, bár hogy is titkolták és kacag rajta egész Mezőlaboroz és vidéke.

— **Esküvő után temetés.** Simonka István kömvességéd szerelme volt egy Czuczka Ilona nevű leányka. A leány apja azonban halálani sem akart a fiatalok szerelméről és Simonkát elítélte a házól. A szerény leány nagy bánatában megrendült az egészsége. Egyre betegbb lett s érezte, hogy közeledik az utolsó óra. Szerelmét kívánta látni, akit a nagybsteget ágyához hívtak. Ellágyult az apa szíve is, beleegyezett abba, hogy a fia alok megesküdjének. A halálos ágyon történt meg az esküvő. A fiatal asszony azután boldog mosollyal elaludt örökre.

— **Vásár.** Szerdán tartatott meg nálunk az országos vásár, a forgalom meglehetősen volt, csak hogy kevés haszonnal járt, mert aki fel is hajtott valánijózogót, úgy h:z is terelt, a tulcsigazott árak miatt. Gazdáink ragyon is megszokták, hogy a világba kerjenek és ez most rossz módszert lett, mert a marhát vásárló közönség szó nélkül otthagya a kínát.

— **Uj huszkoronás bankjegyek.** Nyolc év előtt 1900. március 31-én becsajították ki a most is forgalomban levő huszkoronás bankjegyeket s az OMB már egy év előtt elhatározta, hogy új huszkoronás bankjegyeket fog kibocsátani s a régieket bevonja. A jegybank főtanácsának legutóbbi ülésében állapotokat meg az új bankjegyek kibocsátását. Eszerint június 22-én becsajjták ki az új huszkoronásokat,

ton. Ezermeister. Azt a bálnaóriást, melynek két nagy álkapocs esontjából állítottuk fel az 5—6 méter magas ivkaput, itt fogtuk. Ez volt eddig a Jéges-tenger vadjából a legnagyobb példányunk; 82 láb hosszú volt a csodállat. Csingolyából kényelmes karos-, kerti székeket csináltunk, orrából egy obeiszket, bordaiból kerti diszeket, virágágyak befogóit, sőt kerítéseket. Zöld fűben virágok közt jól is vette ki magát a lehantolt csontok tiszta fehér színe.

Mondja folytatónk: A múlt 1896. évben 127 bálnát ejtettünk el, az idén eddig (jul. 10) nyolevanat; mind szerencsésen. Egyre másra egy-egy bálna, ezer svéd korona értékét képvisel. — Pedig mennyire kár, hogy a bálnagygyűval a bálnakat így pusztítják, legujjabban elmondja egy norvégországi halásziati szaklap. A fókák szaporodása jó ugyan az eszkimóknak **), de nem úgy a halaknak. Most a két órány foka nagyon pusztítja azokat. A fókáknak legnagyobb ellenségei és pusztítói a bálnak, egy bálnának megölése, sok foka életének megmentése. A norvég halászk szelőkörú mozgalmit indítottak, akaratukat, óhaját formájába öltöztették. A kormányhoz fordultak, rendelkezni harminc évi tilalmat a fókák fogására. Bárha a tenger bestija, a cápa nagyobb mennyiségben uralkodik és a Csenderocanában, honnét eljár pusztítani messzire, sarját itt is, ott is leteszti, de az ember csak haszonra pusztul. Arra kerül-vén a beszéd sora, megnéztük még az érdemes gazgatónak díszes keretben őrzött azt az elisméő kmányát, melyet részére a német császár állított,

ki az említett alkalomból. Láttuk a császár bronzkeretű agandék arcképét és azt a szivarkatartat, melyvel őt a császár megtisztelte Nagyra tartja értéküket.

Athaladunk a halcsont díszítésű parkocskán, felülünk a halgerinc-csigolyából való ülőhelyekre, átmevünk a halcsontból emelt diadal kapun, melyre a sok zászlót kitűzködték, az összes művelt nemzetek lobogóit, melyek között a magyar trikolor is — melytől vadulnak a horvátok — jobban repesgett. Legfelül a fehérkeresztes, kékszegélyű vörös norvég zászló. A telepen emléktárgyakat árulnak. Levelezőlepor, a melyen nyitott száju, granátos bálna ágyú és a bálna csontból összeállított diadalkapu. Egyebek között egy tisztafehér esont botot vásároltam. Nincsen rajta semmi nyers fatüszant, egyszerű és sima, foganyuja norvég bálna. Egy nagyobb bálna orrsontjából van kifaragva. Azzal kaposzkodtam fel másnap a Nord Cap szirifokára, jobb oldalától tetl, mind társaimnak a legfőbbölytől végü esenyőnyel, s az útőterek látkétsé közbén azzal jártam azután a zordonan elhuzódó Svartisek Gletscherinek örökjég sivatagán, melyre lagyos némaság borul. Rövid idő alatt három emléket lártam hozzá, ezekkel az emlékekkel himbáltam ezután.

Hajónk ezen estére következő éjszakan tova indult. Mészabadtunk a halcsinálzól. Az egon a tarka felhők foszló tömege. A kihalt vilákon csak az ezüstfehér vízrohancások öntöttek változatosságot a környékbe. A 2000 méter magas, hó és jégmezős sziklahegységgel övezett Lyngan-fjorg, a vidék legszebb díszé, Skjaervó

sorakozik mellé, ámulatos hegyvidékének artikus jellegével.

Roppennél nézzük a templomot és paplakot, melyet jégár vesz körül. Hat még itt is lehet élni? — a hó a természet már csak nyomort ár fel . . . Sőt bírdetni a kereszténység tanait. Ez már csakis keresztény lelkipásztortól tellik ki.

A múlt nap mulandóságával, szánhatetlen napvilágban. Isten nevében tovább megyünk. Isten kezeiben vagyunk mindenütt. Legyünk gond nélkül.

*) A kifejlesztett bálna két méter vastag szalonnával bír, 80—90 láb hosszú, 110,000 kilogramm nehézséggel naponta 200—300 métermáza kisebb hajat. Vemhét 18 hónapig hordja, melyet azután két évig szoptat. A bálnák között találunk 300—400 éveset. Foguk száma és nagysága szerint határozák meg korukat. A nálunk halcsont néven ismeretes, nősabók által ruhaderékhoz használt kelleket, a cethal nagy garatveiből hasogatták.

**) Sven Föin találmánya.

***) Sok az eszkimó, kevés a foka. Ez a szállóige meváltozik. A fókák újabb időben nagyon elszaporodtak és az eszkimók a kihalt emberek sorsára jutottak, alig kell hozzá ötven esztendő. Kár érték dolog, szelid, jó lelkű emberek a fehér világ lakói, Alaska éjszaki részén most csak 500 eszkimó van, holott ezeltűt 2000 volt. Husz év előtt az eszkimók harmincezeren voltak összesen, ma csak 12—13,000-en.

amelyeknek mintáját Hegedűs László magyar festő rajzolta. A bank által hirdett pályázaton az általa készített rajzot találták legjobbnak.

Kati gyereke. Egy szerencsétlen harmonikás szerelmére gyúlt a szép Kati iránt, aki nappal a gazdája konyháján foglalatokodott, este pedig fogadta szerelme udvarlóját a kapu előtt. Az idillbe azonban beleszólt egy déceleg legény, aki nem kezelte ugyan a harmonikát, de a trubadurnál edesebb szavakat sugdosott a Kati füleibe. A harmonikás azután hiába várta a leányzó estendén a kapu előtt. Nagy bujában elővette a hangszerét s kesergő nótákkal akart elbűsüztetni szíve szerelmét. Felzokogott este tíz óra felé a nóta: Kati gyereke ki, Hej de nem jött ki. Jöve azonban a házi gazda, aki álmai-nak megrontóját látta a kesergő szerelmesben s kiragadta annak kezéből a szívé nyomó hangszert s úgy vágta a fejéhez, hogy menten lelyukadt mindkettő, a fej is, meg a harmonika is. A fej csak begyógyul, de a harmonika öt pengőbe kerül.

Misslerék. A Missler-féle németországi nagy hajóscég valamikor bőven zsebelt a magyar kivándorlóktól. Az üzlet azonban bedugult, amióta a kivándorlók újra Fiumén keresztül vezet. Misslerék nem tudnak belejuggolni a változott viszonyokba s özönű a haják a körleveleket Magyarországra, hogy kivándorlókat csábítsanak Bréma felé. Minthogy újabb a posta a Németországból érkező leveleket figyelemmel kíséri s a gyantsakat nem kézbesíti, jeles cég Ausztriából külföldi felhívásokat Lozánk. Jött belőle bizonyosan Zafarvárnegyede is. Jó lesz tehát, ha itt is figyelemmel kísérik a kivándorlásra csábító leveleket s azokat beszo-gáltatják a hatóságoknak.

Árva Huska 10 éves, bármilyen mesterségre ajánlódó elmenni 6 évi időtartamra. Cim a kiadóban.

Kérelem. Azon tízeztel gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időköltséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akár honnan szereztek is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magterjesztésével, Budapest, Rottenfeller utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner cégnek egy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetek hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelezéssel is, vele tudatni.

Iparos ifjak teljes ellátást nyelhetnek méréskelt arért. Cim a kiadóhivatalban.

Kindó lakás. A Fördő-utcán két szoba, konyha melléképületekkel azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Egy butorozott különbejárati szoba július hó 1-től kiadó. Cim a kiadóban.

925 sz. 1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Mendlovics Benyo végrehajlatónak Kokergyák István és társa végr. szenv. elleni 112 koro. a tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajlati ügyében a homonnai kir. jbiróság területén levő Telepocz községben fekvő, a telepóczi 20. sz. tkvben A 11-32. 54-93. sorszám alatt foglalt egy egész urb. külteleknek, hehez tartozó beltelkeknek, építkezési helynek és közös erdő és legelőbeli ingatlan az 1908. évi június hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Telepocz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezési szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10 %-át vagyis 67 ko-

rona 50 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt és az m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötté kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bányapénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismorvénnyel átiszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Homonna, 1908. évi február hó 21-én.

Adámkovich,
kir. járásbíró.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A sztropkóolykai g. kath. lelkészi laképületnél előforduló javítási munka, több ezer korona előirányzattal, részletes tervrajz és költségvetés alapján vállalatba fogkiadtni. melyre a szóbeli versenytárgyalás f. évi május hó 31-én délutáni órákban tartatik meg.

Versenyezni óhajtok a tervrajzot és a költségelőirányzatot a sztropkóolykai lelkésznél megtekinthetik, a hol a feltételek iránt is értesítve lesznek.

Sztropkóolykán, 1908. évi május hó 19.

Viszlóczky Gábor,
g. kath. lelkész.

2816. szám 1908. tkvi.

Hirdetmény.

Homonnarokító község telekkönyve urbéri erdő elkülönítés következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29. az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. törv. cikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi 29. törv. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. törv. cikk 15. és 17. §§. alapján ide érve e §-oknak az 1889. évi 38. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi 16. törv. cikk 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889. évi 38. t.-c. 7. § és az 1891. évi 16. t.-c. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t.-c. 22 § alapján történt törlések érvénytelenséget kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. évi november hó 30. napjáig bezarólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elfelle után indított törlési kereset annak a harmadik kemelynek, a ki időközben nyitvankönyvi jogok szerzett, hátrányára nem szoiaghat;

2. hogy mindazok a kik az 1886. évi 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide érve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38. törv. cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, másbéli ellenmondásukat hat hónap alatt vagyis 1908. évi november hó 30-ik napjáig bezarólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különböznek azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi 29. törv. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyitvankönyvi jogukat bármely irányban sérte véik, — ide érve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. törv. c. 16. § alapján történt bejegyzését szerelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. évi november hó 30-ik napjáig bezarólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után az átalakításakor közzétett téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyitvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérteve nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűsöd egyszerű másolatokat is csatoltak vagy pedig ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Homonna, 1908. évi május 15-én.

Adámkovich,
kir. járásbíró.

3-1

2605. szám 1908. tkvi.

Hirdetmény.

Mezőlaborcz község telekkönyve — urbéri erdő elkülönítés következtében az 1889. évi 2579. számú szabályrendeletbe képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29. az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t.-cikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikken szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi június 9-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekelttek, hogy a hitelesítési tárgyalásra személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervet ellen utaláni észrevételeiket annál bizonyosabbban adják elő, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítás után a téves átvezetésből eredő hibákat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átalakításra az 1886. évi 29. t.-c. 15-18 és az 1889. évi 38. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az áruházo telekkönyvi tulajdonos az áruházo létrejöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismertje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a helyek az illeték elengedési kedvezménytől is esznek, — és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyitvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kerelmezzék, illetve hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesben a helyegmenetesség kedvezményétől esznek.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi május hó 4-én.

Adámkovich,
kir. járásbíró.

2972 szám. 1908. tkvi.

Póthirdetmény.

Mezőlaborcz község telekkönyveinek urbéri erdő elkülönítés folytán szükségessé vált átalakítására vonatkozó tervezet hitelesítése s ezzel kapcsolatos 1892. évi 29. t.-c. szerinti eljárás fogantatosítása tárgyába 2605/908. tk. sz. a. kibocsátott hirdetmény kiegészítésével felhivatnak mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a Mezőlaborcz községben 1908. évi június hó 9-én kezdődő eljárás folyamán alatt a tkvi hatóság kiküldöttje előtt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság, Homonna, 1908. évi május hó 11-én.

Adámkovich,
kir. járásbíró.

— **Uj Magyar Könyvtár-füzetek.** A Lampel-Wodianer cég közkedveltségű vállalatának négy újabb szám jelent meg, az imént: egy kettős és két egyszerű füzet, mindhárom csupa nagyszerű, modern munkát sorolva be a vállalat gazdag lajstromába. A kettős füzet az olasz színműirodalom egy nálunk is méltán híressé lett jelesétől, Roberto Braccotól, a Hűtelen és a Don Pietro Caruso szerzőjétől ad egy izgalmas drámát, a csak nemrég óriási sikerrel színrekerült Fantomokat, melyet a budapesti nemzeti Színház is sietett előadásra megszerezni. Tárnya mintegy dramatizálása Petőfi Szeptember végén c. versének: a siron tul is tartó féltékenység kinos vergődésének. A nyelvezet dolgában is kiváló erejű művelt Radó Antal az eredetihez méltóan tolmácsolta. A másik füzet Anatole France egy novellás füzetét adja, melyet nemcsak a novellák szépsége — köztük van a világhírű «Gestas» is — tesz érdekessé, hanem az a körülmény is, hogy a címlapon Molnár Ferencz, az «Ó dög» genialis szerzője van fordítókak megnevezve, aki ebben a minőségében is mester. Végül a sorozat harmadik füzeté az ismeretterjesztő munkák kategóriájába tartozik: Sven Hedinnek, a híres ázsiai utazónak. Három év Tíbetben, 1898—1902. című munkáját adja, Halász Gyula gondos áttűltetésében, bizonyítva nagy öröme a földrajzi kutatások és az utalások nagy olvasó közönség-

nek. — A «Magyar Könyvtár» e füzetekkel elérkezett az 516. számig; az összes eddig megjelent munkáról szívesen küld ingyen jegyzéket a kiadó cég (Lampel R. Kk. Wodianer F. és Fiai r.-t., Bpest Andrássy-ut 21.), valamint bármely könyvkereskedés. Egves szám ára 30 fill.

— A „Budapest” jubileumi albuma. Nagyobb és kellemesebb meglepetést talán soha sem szerzett egy lap előfizetőinek, mint a „Budapest”, midőn pár hónappal ezelőtt megküldte nekik ingyen a 30 éves fennállása alkalmából szerkesztett albumot. Ezrével jöttek a szerkesztőséghez az elismerő és köszönő levelek, méltatva az album rendkívül bő- és érdekes tartalmát, valamint annak díszes kiállítását. Husz iven, számos képben és szövegben mondja el az album a lap 30 éves történetét, irtak bele politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjait, a „Budapest” volt és jelenlegi munkatársait, azonkívül a számos kép és mű-melléklet olyan érdekessé teszi a könyvet, hogy az méltán foglal helyet bármely művelt ember asztalán. Az albumot míg a készlet tart — most is ingyen küldi a kiadóhivatal mindazon újonnan belépő előfizetőknek, akik legalább 1/4 évi összeget vagyis 6 koronát egyszerre beküldenek és a postaköltségre 80 fillért utalványoznak. A Budapest-ből kívánatra mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal Bu-

dapest, IV. Sarkantyus-utca 3.

— **Legnagyobb, legváltozatosabb, legelterjedtebb.** Ez a jelző — könnyű kitálatni — a Pesti Hírlapra vonatkozik, mely legnagyobb terjedelemben, legváltozatosabb tartalommal jelenik meg s épen azért a legelterjedtebb napilap. Politikája radikális magyar nemzeti politika s elvei hirdetésében kormánytól és pártoktól teljesen független. De hiszen három évtized óta tudja már ezt a nagymagyar olvasóközönség s épen azért elég lesz csak annak jelzésére szorítkoznunk, hogy az új évnegyedben két nagyon érdekes regény vagy a Pesti Hírlapban megjelenni; sport- és sakk-rovata lehetőleg még bővebb lesz távirati tudósítókkal egymásután három nagy nemzetközi sakk-versenyről; az esti levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fő vonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizet a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számmint tarthat a Pesti Hírlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalonná című kitűnő divatlapot. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 óra 4 korona 80 fillér, egy óra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnával együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

**A „Homonna és Vidéke”
könyvnyomdája
és
könykötészetében**

nyomtatványok és üzleti könyvek

a legizléesesebb
kivitelben kaphatók.

Meghívók, névjegyek és
papírárak.

Legujabb hír! Legujabb hír!

SZEGŐ SANDOR divatáruházában a most érkezett Blous, Alj, Pongyola, Kostüm és Felöltő ujdonságok meglepő olcsó árban.

Egy angol utazó KOSZTÜM kitűnő minőségben már 26 K.-tól kezdve.
Szövetblousok 5.50 7.20 K. és feljebb. Selyem és csipkeblousok 10.50, 17 és 24 K.
Pongyolák szövetből már 14.50 kor. és fejjebb

Meglepő ujdonságok aljakban 9.20 10.30 17.50 kor. és fejjebb

386 drb. Leányruha 1 koron alul. 620 drb. Zephir blous á 3 kor.

Eredeti Francia és Angol modellek felöltőkben

Tessék a cégre ügyelni: **SZEGŐ** divatház, Sátoraljaújhely.

Szőlőoltványok.

Fajszta Ripária-Portalis alanyon oltott elsőrendű dűgyökérezete, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slaukamenka, Burgund, Oporto, Mezes-fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkováci, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Claselas, Passatuti.

1000 drb. sima szőlőoltvány	80 K.
1000 „ gyökeres I. osztály 2 éves	180 „
1000 „ „ „ „ II. osztály	140 „
1000 „ sima Ripária-Portalis I. oszt.	16 „
1000 „ „ „ „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres . . . . . I. oszt.	30 „
1000 „ „ „ „ II. oszt.	18 „
1000 „ fasoltvány . . . . . I. oszt.	200 „
1000 „ „ „ „ II. oszt.	140 „

Ta-azsi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egy negyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok. Tisztelettel
Sárkány József,
Gyöngyös, (Hevesm.)